

Posudek

oponenta na bakalářskou práci

Baruch Spinoza jako průkopník historicko-kritického studia Bible.

Autor: Daniela Košťálová.

Ve své předložené bakalářské práci se autorka Daniela Košťálová zabývá Spinozovým přístupem k Bibli. Svůj výklad založila na pasážích Spinozova spisu *Traktát theologicko-politický*, který byl přeložen do češtiny a vydán tiskem roku 1922. Ke zpracování úvodních pasáží použila vybranou odbornou literaturu v češtině i angličtině a částečně i elektronické zdroje.

První část, tzn. oddíly 2. a 3. tvoří úvod k vlastnímu tématu práce, druhá část tzn. oddíly 4. a 5. představují vlastní jádro práce. Zde si nejprve všímá Spinozova chápání Boha, problému determinace a svobody (na základě citované literatury) a poté přechází k *Traktátu theologicko-politickému* a soustřeďuje svou pozornost na Spinozovu kritiku Maimonida a srovnání Spinozova a Maimonidova způsobu přístupu k biblickému textu. Poté na základě zmíněného *Traktátu* shrnuje tři Spinozova pravidla pro kritické studium biblického textu. Ve 3. kapitole 5. oddílu autorka přehledně rekapituluje základní rysy Spinozova exegetického přístupu k Bibli. V poslední 4. kapitole 5. oddílu autorka shrnula základní témata, jimiž se Spinoza ve svém díle zabývá.

Připomínky.

Pokud použijeme internet, zjistíme, že existuje literatura, která se přímo zabývá tématem Spinozy a Bible a samozřejmě i vztahy mezi Spinozou a židovskými mysliteli (nejen Maimonidem), např. **Travis L. Frampton**. *Spinoza and the Rise of Historical Criticism of the Bible*. London: Continuum International Publishing Group, Limited, 2006. 262 pp., ISBN 978-0-567-02593-7.

Brayton Polka. *Between Philosophy and Religion, Vol. I: Spinoza, the Bible, and Modernity*. Lanham: Lexington Books, 2006. 276 pp., ISBN 978-0-7391-1601-2.

Brayton Polka. *Between Philosophy and Religion, Vol. 2: Spinoza, the Bible, and Modernity*. Lanham: Lexington Books, 2006. 333 pp., ISBN 978-0-7391-1603-6.

Jistě by bylo možno vyhledat i další, např. v encyklopediích. Stálo alespoň za pokus někde v úvodu pojednat o zpracovanosti zvoleného tématu.

K méně závažným připomínkám patří chybné řazení Maimonidova spisu *Průvodce zbloudilých* do literatury místo do pramenů. D. Flage citovaný na s. 24, pozn. 28 není uveden v seznamu literatury; naopak Dohmena a Polku, jejichž díla jsou uvedena v soupisu literatury, jsem nenašel v poznámkách.

Hodnocení.

Práce má převážně kompilační charakter, je logicky strukturována a drží se zadaného tématu. Je možno konstatovat, že předložená práce Daniely Košťálové vyhovuje všem požadavkům kladeným na bakalářské práce a to jak po stránce obsahové, tak i po stránce formální. Přes výše uvedené připomínky hodnotím tuto práci známkou „výborně“.

V Praze dne 23. 5. 2014

Doc. PhDr. Bedřich Nosek, CSc.